

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПЕРЕВІРКУ РОБІТ НА ПЛАГІАТ У ЧЕРКАСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ АКАДЕМІЇ

Положення розглянуто
та схвалено Вченою радою
Черкаської медичної академії
Протокол № 14 від 29 червня 2022р.
Голова Вченої ради Інна ГУБЕНКО

Введено в дію наказом ЧМА
від 29.06.22р. № 55

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про перевірку академічних і наукових робіт на плагіат (далі – Положення) розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Методичних рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності», Статуту Черкаської медичної академії, Положення про академічну доброчесність у Черкаській медичній академії, а також з урахуванням досвіду в цій сфері закладів вищої освіти України.

1.2. Процедурі обов'язкової перевірки на плагіат підлягають такі види робіт:

- кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти (далі – здобувачів) Черкаської медичної академії (далі – Академії);

- тези доповідей, рукописи статей, поданих до участі в конференціях, які проводяться на базі Академії;

- тези доповідей, рукописи статей членів Науково-дослідного товариства студентів і молодих вчених, що презентують дані досліджень на базі Академії;

- науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації Вченої ради академії до видання, а також навчально-методичні матеріали, що затверджуються Науково-методичною радою.

1.3. Перевірка робіт виконується з використанням онлайн-сервісів перевірки на наявність запозичень із текстів, присутніх у базах Академії, базах інших закладів вищої освіти та в мережі Інтернет.

1.4. Виявлення порушення академічної доброчесності (академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації) в кваліфікаційних роботах і публікаціях є підставою для відмови в подальшому розгляді роботи.

1.5. Рішення щодо наявності або законності запозичень, знайдених сервісом перевірки на плагіат, приймає Комісія з питань етики та академічної доброчесності.

2. ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ОСІБ

2.1. Відповідальність за організацію перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів покладається на завідувачів кафедр, на яких ведеться підготовка цих робіт.

2.2. Відповідальність за організацію перевірки рукописів статей, поданих до участі в конференціях організованих на базі Академії, покладається на укладачів збірників матеріалів.

2.3. Для перевірки академічних і наукових текстів на плагіат в антиплагіатній системі призначається відповідальна особа, для якої створюються облікові записи в антиплагіатній системі.

2.4. За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає її автор. Формат файлу повинен бути прийнятним для перевірки на плагіат (підтримуються формати файлів .doc, .docx, .odt, які не містять елементів захисту).

2.5. При підготовці файлу роботи до перевірки забороняється здійснювати будь-які дії, що мають на меті свідоме введення в оману антиплагіатної системи перевірки, зокрема:

- змінювати текстові символи на візуально ідентичні зображення;
- змінювати окремі букви одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту;
- додавати текстові символи, які є візуально невидимими, та ін.

Автор роботи несе відповідальність за невідповідність поданих паперової та електронної версій робіт.

2.6. Відповідальна особа після отримання файлів робіт від керівників кваліфікаційних робіт / укладачів збірників матеріалів конференцій, проводить перевірку на академічний плагіат за такою процедурою:

- завантажує файли робіт на сервер сервісу перевірки на плагіат через відповідний Веб-інтерфейс;
- перевіряє завантажені файли робіт з документами, що зберігаються у внутрішній базі сервісу та на Інтернет-ресурсах;
- зберігає на локальних носіях електронні звіти щодо результатів перевірки, в яких міститься інформація про відсоток унікальності робіт, а також посилання на джерела, де знайдено ідентичні фрагменти тексту.

2.7. Відповідальна особа несе відповідальність:

- за подання в звіті недостовірної та неправдивої інформації;
- за несвоєчасну перевірку роботи на плагіат та формування звітів подібності за умови дотримання термінів подання тексту роботи автором.

3. ОЦІНКА РІВНЯ ОРИГІНАЛЬНОСТІ РОБОТИ ТА УМОВИ ВИЗНАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ПРАВОМІРНИМИ

3.1. У системі запобігання академічному плагіату Академії одним з критеріїв оригінальності творів є показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і зменшений на відсоток правомірних запозичень. При перевірці наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату використовується така шкала оригінальності твору (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

Для кваліфікаційних магістерських робіт	Для рукописів наукових статей/тез	Для робіт, що вимагають рекомендації Вченої ради академії / затверджуються Науково-методичною радою	Рівень оригінальності твору	Висновки та рекомендації
понад 70%	понад 80 %	понад 75 %	Високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням.
від 50%	від 60 % до 80%	від 55 % до 75%	Задовільний	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору.
від 35 %	від 40% до 60%	від 35 % до 55%	Низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату. Матеріал передається на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності, яка визначає необхідність повторної перевірки після доопрацювання.
менше 35 %	менше 40%	менше 35%	Неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається

3.2. Виявлені в тексті роботи запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися в роботі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);
- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- належним чином оформленими цитуваннями.

3.3. Академічний плагіат не зводиться до текстових збігів, а може стосуватися також некоректного запозичення фактів, гіпотез, числових даних, методик, ілюстрацій, формул, моделей, програмних кодів тощо. Отримані результати в звітах щодо перевірки роботи на оригінальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи Комісії з питань етики та академічної доброчесності залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку. Комісія з питань етики та академічної доброчесності приймає рішення про прийняття чи відхилення роботи. Це рішення обов'язково має бути аргументованим і зафіксованим у висновку (додаток 1).

4. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Перевірка рукописів кваліфікаційних робіт на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача. Академія використовує систему виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості Unichек або інші системи, рекомендовані МОН України.

4.2. Перед перевіркою на академічний плагіат здобувач (автор кваліфікаційної роботи), як правило, не пізніше 20 календарних днів до першого засідання екзаменаційної комісії (ЕК) подає заяву (додаток 2) та виконану кваліфікаційну роботу в електронному вигляді керівнику даної роботи, який передає її відповідальній особі.

4.3. Відповідальна особа виконує перевірку роботи на академічний плагіат засобами автоматичної перевірки академічних текстів. Перевірці на текстові збіги не підлягають розділи з охорони праці.

4.4. Перевірка здійснюється у триденний термін. Результат перевірки, звіти щодо рівня оригінальності роботи, передаються керівнику роботи.

4.5. На кафедрі, де виконувалась кваліфікаційна робота, протягом трьох днів приймається рішення про допуск роботи до захисту / доопрацювання / розгляд питання Комісією з питань етики та академічної доброчесності.

4.6. Якщо робота допускається до захисту, то здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат вважається завершеним.

4.7. Якщо Комісією з питань етики та академічної доброчесності встановлено, що в розділах, які описують авторське дослідження, виявлено запозичення, що є плагіатом, робота містить текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату, фабрикацію або фальсифікацію даних, робота не допускається до захисту незалежно від рівня оригінальності її тексту.

4.8. Рішення Комісії з питань етики та академічної доброчесності приймається не пізніше трьох календарних днів з моменту одержання звітів щодо оригінальності роботи та оформлюється за встановленим зразком. Рішення Комісії передається завідувачу кафедри.

4.9. Завідувач кафедри під час прийняття рішення про допуск здобувача до захисту кваліфікаційної роботи керується рішенням кафедри / Комісії. Рішення (наказ) про допуск магістерських робіт до захисту приймає декан факультету за поданням кафедри, під керівництвом якої виконувалась робота.

5. ПЕРЕВІРКА РУКОПИСІВ СТАТЕЙ / ТЕЗ ПОДАНИХ ДО УЧАСТІ В КОНФЕРЕНЦІЯХ НА БАЗІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

5.1. Перевірку на плагіат рукописів статей / тез організують укладачі.

5.2. Не пізніше трьох календарних днів після отримання рукописів статей від автора(ів), укладачі передають їх особі, відповідальній за перевірку на плагіат, для проведення перевірки рукопису статті / тез засобами автоматичної перевірки академічних текстів.

5.3 Звіт оригінальності передається укладачам для аналізу та прийняття рішення про допуск до друку.

6. ПЕРЕВІРКА РУКОПИСІВ МОНОГРАФІЙ, ПОСІБНИКІВ, ПІДРУЧНИКІВ, ПОДАНИХ ДЛЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ДРУКУ

6.1. Перевірка рукописів монографій, посібників, підручників проводиться на підставі заяви автора(ів) / осіб, відповідальних за загальну редакцію (додаток 3, 4).

6.2. Перевірку на академічний плагіат рукописів здійснює відповідальна особа, якій вчений секретар Академії передає рукопис. Вченому секретарю Академії подається пакет документів для розгляду рукопису на засіданні Вченої ради Академії:

- службова записка голові Вченої ради Академії;
- витяг із протоколу засідання кафедри, яка рекомендує до затвердження та друку рукопис;
- електронний файл рукопису для перевірки на академічний плагіат.

6.3. Для проведення перевірки рукопису на академічний плагіат вчений секретар Академії після отримання файлу рукопису та заяви у термін до п'яти календарних днів:

- передає відповідальній особі рукопис для перевірки на плагіат;
- надає голові Вченої ради розширений електронний звіт щодо результатів перевірки.

6.4. Голова Вченої ради передає звіт Комісії з питань етики та академічної доброчинності.

6.5. Комісія з питань етики та академічної доброчинності аналізує звіт щодо результатів перевірки рукопису на плагіат. Якщо Комісією встановлено, що в розділах, які описують авторське дослідження, виявлено запозичення, що є плагіатом, робота містить текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату, фабрикацію або фальсифікацію даних, приймається рішення про

відмову в подальшому розгляді рукопису та готується негативний висновок незалежно від рівня оригінальності її тексту.

6.6. Рішення Комісією з питань етики та академічної доброчинності приймається не пізніше п'яти календарних днів з моменту одержання звітів щодо оригінальності роботи та оформлюється за встановленим зразком. Рішення Комісії та звіт передаються секретарю Вченої ради Академії.

6.7. Голова Вченої ради інформує членів ради про результати перевірки під час розгляду рукопису на засіданні Вченої ради.

7. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

7.1. У разі незгоди з результатами перевірки автор роботи, що перевірялася, має право на апеляцію.

7.2. Розгляд апеляції здійснюється Комісією з питань етики та академічної доброчесності Академії (далі - Комісія) у присутності автора (ів) / відповідальних осіб.

7.3. Для ініціювання апеляційного розгляду автор роботи має право у триденний термін після оголошення результатів перевірки подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови Комісії.

7.4. Апеляція розглядається Комісією у тижневий термін з дня подання заяви. Висновки Комісії оформлюються відповідним протоколом.

7.5. Про дату та час проведення засідання Комісії заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання Комісії, питання розглядається за його відсутності.

7.6. За результатами засідання Комісія формує остаточний висновок, який підписує голова Комісії, її члени та заявник (за умови його присутності).

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення в повному обсязі набирає чинності з дати затвердження Вченою радою Академії.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та затверджуються Вченою радою Академії та вводяться в дію наказом по Академії.

Зразок рішення Комісії з питань етики та академічної доброчесності

**РІШЕННЯ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ
ПРО ДОПУСК РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ (ПУБЛІКАЦІЇ)**

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту подібності щодо роботи, згенерованого системою виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості:

Назва: _____

Автор: _____

Спеціальність: _____

Науковий керівник: _____

Після аналізу звіту подібності зроблено такий висновок:

– Запозичення, виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом. Отже, робота приймається до захисту / рекомендується до публікації.

– Запозичення, що виявлені в роботі не є плагіатом, але кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи. Робота має бути відкоригована і подана у Комісію з етики та академічної доброчесності за 10 днів до друку / захисту.

– Робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату. Робота містить фабрикацію або фальсифікацію даних. Робота не допускається до захисту / публікації.

Дата

Підпис голови Комісії з питань етики
та академічної доброчесності

Додаток 2

Зразок заяви здобувача

Завідувачу кафедри

Назва кафедри, ІІІ завідувача

студента ОП

Назва ОП

ІІІ студента

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення про академічну доброчесність Черкаської медичної академії, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості в роботах здобувачів вищої освіти оповіщений (а). Надаю свою згоду на обробку та збереження в Черкаській медичній академії моєї роботи. Також надаю право Черкаській медичній академії на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися / завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Черкаській медичній академії надається в електронному вигляді.

Електронна версія моєї роботи є ідентичною друкованому варіанту.

дата

підпис

Зразок заяви авторів рукописів монографій, підручників та навчальних посібників, поданих на рекомендацію до друку

Голові Вченої ради ЧМА

Автора (ів) _____
(назва рукопису)

ПІБ

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення про академічну доброчесність Черкаської медичної академії, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості в роботах авторів рукописів монографій, підручників та навчальних посібників оповіщений(а). Надаю свою згоду на обробку та збереження в Черкаській медичній академії моєї роботи. Також надаю право Черкаській медичній академії на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися / завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Черкаській медичній академії надається в електронному вигляді.

Електронна версія моєї роботи є ідентичною друкованому варіанту.

дата

підпис

Додаток 4

Зразок заяви осіб, відповідальних за загальну редакцію рукописів монографій, підручників та навчальних посібників, поданих на рекомендацію до друку.

Голові Вченої ради ЧМА

Відповідальна особа за загальну редакцію _____

(назва рукопису)

ПБ

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення про академічну доброчесність Черкаської медичної академії, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності ознайомлені.

Про використання Системи виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості в роботах авторів рукописів монографій, підручників та навчальних посібників оповіщені.

Робота для перевірки Черкаській медичній академії надається в електронному вигляді.

Електронна версія роботи є ідентичною друкованому варіанту.

дата

підпис